

12.

SINIF

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ---- LİSESİ
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ YAZILI
SINAVI CEVAP ANAHTARI

2. DÖNEM

1. YAZILI

Asalet; boyda değil, soyda incelik; belde değil, dilde doğruluk; sözde değil, özde güzellik; yüzde değil, yürekte olur!

(Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî)

1. Bu sözde tasavvufi düşüncedeki hangi esasa dikkat çekilmektedir. Kısaca açıklayınız. (20 puan)

Müslüman söz ve davranışlarında dürüst ve tutarlı olmalıdır. İmanını davranışlarına ve sözlerine yansıtmayan insanlar iman etmenin verdiği huzura ulaşamadıkları gibi kendileri de bu durumdan zarar görürler. Bu nedenle her Müslümanın davranışları ve imanı samimi, gösterişten ve yapmacıktan uzak olmalıdır.

İnsanlar, "İnandık" demekle imtihan edilmeden bırakılacaklarını mı zannederler. Andolsun, biz onlardan öncekileri de imtihan etmiştik. Allah, doğru söyleyenleri de mutlaka bilir, yalancıları da mutlaka bilir.

(Ankebût suresi, 2-3. ayetler)

2. Bu ayeti, Yesevilik'te ön plana çıkan Allah-insan ilişkisinin önemi bakımından değerlendiriniz. (20 puan)

Allah'ın (c.c.) varlığını kabul eden ve iman esaslarını benimseyen her Müslüman kabul ettiği değerler doğrultusunda gerek davranış gerek ibadet olarak hayatına yön vermelidir. Sadece iman ettiğini dile getirip Allah'ın (c.c.) uyarılarını dikkate almayan Müslümanlar istenen bir inanca sahip olamazlar. Yesevilik'te de insanlar bu konuda uyarılmış, Allah sevgisinin ve inancının hayata yansması gerektiği konusunda çaba harcanmıştır.

- Sultan Veled tarafından sitemli hale getirilmiştir.
- "Fîhi Mâ fih" ve "Divan-ı Kebir" önemli eserleri arasında yer alır.
- Musiki eşliğinde sağ elini göğe, sol elini yere doğru çevrilip dönerek yapılan tören önemli bir yere sahiptir.

3. Hakkında bazı bilgilerin verildiği tasavvufi yorum ile ilgili verilen aşağıdaki bölümleri doldurunuz. (20 puan)

Ortaya çıkışını sağlayan mutasavvıf : **Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî**

Tasavvufi düşüncede zikredilen ismi: **Mevlevilik**

İman edip hicret eden ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad edenler ve (muhacirleri) barındırıp (onlara) yardım edenler var ya, işte onlar birbirlerinin velileridir. İman edip hicret etmeyenlere gelince, hicret edinceye kadar, onların velayetleri size ait değildir. Eğer din konusunda sizden yardım isterlerse, sizinle aralarında sözleşme bulunan bir kavme karşı olmadıkça, yardım etmek üzerinize borçtur. Allah, yaptıklarınızı hakkıyla görendir.

(Enfâl suresi, 72. ayet)

4. Bu ayette Müslümanlardan istenen yaklaşımın Alavilik-Bektaşilik geleneğinde hangi uygulamaya ile gerçekleştirildiğini yazıp kısaca açıklayınız. (20 puan)

Bu ayet Alevilik-Bektaşilik geleneğindeki "Musahiplik" uygulamasına ışık tutmaktadır. Musahiplik evli olan iki kişinin aileleriyle birlikte, kurban keserek hayat boyu yol kardeşi olmaya Hakkın ve halkın huzurunda ikrar vermesidir. Bu uygulamaya katılan aileler birbirlerinin sevinçlerine ve üzüntülerine ortak olurlar. Musahiplik, Mekke'den Medine'ye hicret ile ortaya çıkan kardeşlik uygulamasına dayanmaktadır.

İslam dini mülkiyette dengeyi gözetmek ve karşılıklı hakları korumak için birtakım önlemler almıştır. Faizin yasaklanması da bu önlemler arasında yer almaktadır. Hz. Muhammed (s.a.v.) bu konuda "Kim insanların mallarını geri ödeme niyetiyle alırsa Allah onun ödemesini kolaylaştırır. Kim de bir malı tüketip (geri ödememek) niyetiyle alırsa Allah da onun malını telef eder." buyurarak insanları faiz konusunda uyarmıştır.

5. İslam dininde bu uygulama konusunda hangi sebeplerle önlem alındığını açıklayınız. (20 puan)

İslam dininde faizin yasaklanmasının temel sebebi insanları karşılıklı olarak zarara sokmasıdır. Faiz nedeniyle haksız yolla zengin olan bireyler başkalarının sırtından geçinmenin psikolojik rahatsızlığını, kolay yoldan para kazanmanın kolaylığını yaşarken diğer yandan ihtiyaç sahibi insanların ihtiyaçlarının daha fazla artmasına ve ihtiyaç sahibi insanların çoğalmasına sebep olmaktadır. Yardımlaşma erdeminden uzaklaşmaya sebep olan bu kötü uygulama toplumu hem sosyal anlamda hem de ekonomik anlamda ciddi zarara uğratmaktadır.

